

ISSN-1426-4617

SAMODZIELNOŚĆ

MIESIĘCZNIK INFORMACYJNO-OGŁOSZENIOWY

GMINY KŁAJ — Nr 3/110/2004

BRZEZIE • DĄBROWA • GRODKOWICE • GRUSZKI • KŁAJ • ŁĘŻKOWICE • ŁYSOKANIE • SZARÓW • TARGOWISKO

SKOROWIDZ UCHWAŁ PODJĘTYCH NA SESJI RADY GMINY W DNIU 27 KWIETNIA 2004 R.

W dniu 27 kwietnia 2004 roku odbyła się XVIII Sesja Rady Gminy w Kłaju, na której

- ♦ Uchwała w sprawie: udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Kłaj
- ♦ Uchwała w sprawie: ustalenia numerów stałych obwodów głosowania na terenie gminy Kłaj.
- ♦ Uchwała w sprawie: zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłaju.
- ♦ Uchwała w sprawie: zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2003 r. Gminnej Biblioteki Publicznej w Kłaju.
- ♦ Uchwała w sprawie: dotacji dla Instytucji Kultury Gminnej Biblioteki Publicznej w Kłaju.
- ♦ Uchwała w sprawie: opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych Gminy Kłaj na cele nie związane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.
- ♦ Uchwała w sprawie: wykreślenia z uchwały budżetowej z dnia 12 marca 2004 roku zapisu w części opisowej wydatki dotyczącego działu 600 „Transport i łączność”/przekazana do RIO w Krakowie/.
- ♦ Uchwała w sprawie: zmian granic obwodu Publicznego Gimnazjum w Kłaju.
- ♦ Uchwała w sprawie: założenia Gimnazjum w Targowisku oraz utworzenia Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Targowisku.
- ♦ Uchwała w sprawie: zamiaru zmiany granic obwodu Publicznego Gimnazjum w Szarowie.
- ♦ Uchwała w sprawie: zamiaru założenia Gimnazjum w Brzeziu oraz utworzenia Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Brzeziu.
- ♦ Uchwała w sprawie: zatwierdzenia harmonogramu dochodów i wydatków na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

213 ROCZNICA KONSTYTUCJI 3-MAJA

Piękna i wzniosła gminna uroczystość patriotyczno-religijna odbyła się w Targowisku.

Obchody rozpoczęła Msza św w kaplicy o godz. 17-tej, odprawił ją ks. Marcin Płaneta.

Następnie uczestnicy przeszli pod pomnik Niepodległości, gdzie przemówienie okolicznościowe wygłosił Wójt Gminy Jan Majerz. Zwrócił się On przede wszystkim do licznie zgromadzonej młodzieży szkolnej mówiąc: „wy jesteście solą ziemi, przyszłością, Wasi Dziadowie o wolności marzyli, dla Was drzwi Europy zostały otwarte. Dzisiaj możecie się kształcić, pracować i mieszkać w każdym jej zakątku.

Pamiętajcie jednak zawsze o swoich korzeniach, małych Ojczyznach, z których wyszliście, o kulturze i tradycji.

Kończąc Wójt zacytował słowa poety Adama Mickiewicza, zawarte w poemacie „Pan Tadeusz” a wyrażające radość Polaków z uchwalenia Konstytucji 3-Maja „gdy przy tańcu śpiewano, Wiwat król kochany, wiwat Sejm, wiwat naród, wiwat wszystkie stany”.

W dalszej części uroczystości złożono kwiaty i odśpiewano hymn narodowy. Uroczystość zakończył występ młodzieży ze szkoły w Targowisku.

Obserwator

„MARYJO TOBIE ZAWIERZAM”

Tak brzmiał tytuł przedstawienia z okazji rocznicowych obchodów Konstytucji 3 Maja, które miały miejsce w Targowisku.

Była to pantomima z udziałem chóru szkolnego opracowana w oparciu o śluby jasnogórskie króla Jana Kazimierza oraz słowa Kardynała Karola Wojtyły skierowane do kapłanów 3 maja 1956 roku.

Motywy przewodnim była rozrywana burzą wojen i najazdów – polska flaga, która została zszyc przez Matkę Bożą i zawieszona na krzyżu, jako symbol wolności i zawierzenia Jej opiece oraz wstawiennictwu.

Symbol patriotyczny na tle motywów religijnych jest tym bardziej wymowny, kiedy Polska została członkiem Wspólnoty Europejskiej.

Świadczy o tym, że pamiętamy o wartościach i korzeniach chrześcijańskich, które są dla nas ważne bez względu na momenty dziejowe.

W. Kozień

„OBRONA CYWILNA NASZĄ WSPÓLNĄ SPRAWĄ”

PODSTAWOWE ZASADY ZACHOWANIA SIĘ PODCZAS POŻARU

Przyczyny powstania pożaru od lat ciągle się powtarzają.

Dominujące ich grupy stanowią podpalenia, nieostrożność osób dorosłych i nieletnich, wady lub niewłaściwa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych oraz wady i zła obsługa urządzeń grzewczych.

Dlatego też aby zapewnić sobie i bliskim bezpieczne oraz spokojne chwile, warto zapamiętać kilka podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego.

NIE DOPUŚĆ DO POWSTANIA POŻARU!

1. Nie stosuj bezpieczników o większej mocy niż wskazane, nie „watu” bezpieczników topikowych.
2. Używaj tylko tyle odbiorników prądu elektrycznego na ile obliczono moc instalacji elektrycznej.
3. Zlecaj wykonanie przeglądów technicznych urządzeń elektrycznych i gazowych osobom do tego upoważnionym.
4. Nie wykonuj prowizorycznych podłączeń elektrycznych i nie przerabiaj stałych instalacji oraz przedłużaczy elektrycznych.
5. Używaj tylko urządzeń elektrycznych posiadających krajowe atesty i dopuszczenia.
6. Nie ustawiaj elektrycznych urządzeń grzewczych w pobliżu materiałów palnych (mebli, firanek, itp.) jak i również bezpośrednio na podłożu palnym.
7. Zlecaj okresowe czyszczenie kanałów kominowych i wentylacyjnych – zaniedbania tych czynności często są przyczyną śmiertelnych zatruc tlenkiem węgla, szczególnie podczas kąpieli w łazienkach wyposażonych w gazowe ogrzewacze wody.
8. Nie ogrzewaj pomieszczeń kuchnią gazową bardzo często takie praktyki kończą się poważnym zatruciem organizmu.
9. Dopilnuj, by dzieci nie bawiły się ogniem otwartym, materiałami pirotechnicznymi czy urządzeniami elektrycznymi, nigdy nie pozostawiaj małych dzieci bez opieki.
10. Nie pal papierosów w łóżku lub fotelu przed zaśnięciem.

GDY POWSTANIE POŻAR, TO DZWOŃ POD NUMER STRAŻY POŻARNEJ 998

1. Użyj prostych sposobów by ugasić pożar w zarodku: gaśnica, woda, koc gaśniczy,
2. Do gaszenia urządzeń elektrycznych nie używaj nigdy wody, może to doprowadzić do porażenia,
3. Jeżeli ubranie pali się na Tobie – połóż się na ziemi i obracaj się do chwili zduszenia ognia,
4. Nie próbuj gasić ognia, którego nie jesteś w stanie opanować, wyprowadź wszystkie osoby zagrożone w bezpieczne miejsce i w razie potrzeby udziel pierwszej pomocy

5. Pamiętaj, że dzieci potrafią chować się przed ogniem w miejscach z których ich nie widać (szafa, pod łóżkiem, pod pościelą itp.)

WYKONUJ POLECENIA STRAŻAKÓW

6. Gdyby pożar i swąd dymu obudził Cię ze snu zbadaj, czy drzwi są ciepłe, jeżeli tak to ich nie otwieraj, lecz użyj innych dróg opuszczenia pomieszczenia (np. okno o ile jest to możliwe) lub usilnie wzywaj pomocy głosem i .wymachiwaniem białą tkaniną (np. obrusem, prześcieradłem).
7. Jeżeli musisz wyjść poza pomieszczenia zadymione to zakryj usta i nos gęstą tkaniną, okryj się czymś trudno zapalnym i przemieszczaj się tuż przy podłodze (dym i gorące powietrze unosi się do góry).

PO POŻARZE

Jeżeli zamierzasz wejść do budynku po pożarze powinieneś:

1. Upewnić się czy właściwe służby stwierdziły, że budynek jest bezpieczny.
2. Nie włączać instalacji elektrycznej i gazowej przed jej sprawdzeniem.
3. Zachować czujność i uwagę, gdyż po pożarze elementy konstrukcyjne budynku mogą być osłabione, jeżeli inspektor budowlany stwierdzi, że budynek po pożarze jest niebezpieczny należy go opuścić.
4. Skontaktuj się z firmą ubezpieczeniową (jeżeli budynek był ubezpieczony).

c.d. w następnym numerze.

W. Cichy K. Jędras.

DZIEŃ ZIEMI W SZKOLE PODSTAWOWEJ W BRZEZIU

*„Jestem mordercą tysiąca roślin (...)
całych naręczy polnych kwiatów...”*

22 IV 2004r. uczniowie SP Brzezina wystąpili z pantomimą, której celem była edukacja ekologiczna.

Forma przedstawienia oraz dekoracja, stanowiąca obraz dwóch światów tego pięknego, pełnego kwiatów oraz tego podeptanego i zniszczonego przez człowieka, zrobiły duże wrażenie.

W tym dniu rozstrzygnięto też konkurs plastyczno-poetycki „Między Stwórcą a przyrodą” oraz wręczono Certyfikaty Wielkiego Serca uczniom i nauczycielom, którzy pomogli bezdomnym zwierzętom ze schroniska w Krakowie.

Potem ruszyliśmy sprzątać świąt i sadzić drzewa.

BYŁA TO NASZA

„SPOWIEDŹ z PIĄTEGO PRZYKAZANIA”

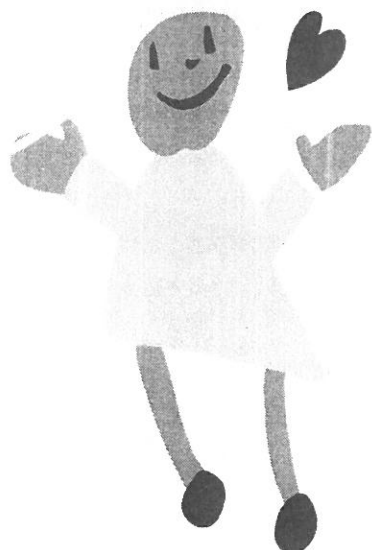
Agata Smoter
Helena Rzeszowska

Gazeta „SAMODZIELNOŚĆ”: wydawca: Rada Gminy, Redaktor naczelny: Anna Iwulska, Adres redakcji: 32-015 Kłaj,

0-12/284-11-00 wew. 28, tel/fax 284-11-33. Za treść ogłoszeń i reklam, redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo

skracania nadesłanych artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnym tytułem.

Egz. bezpłatny. Nakład 2000 egz.

NIEZWYKŁY DAR NIEZWYKŁYCH LUDZI

Mały Samorząd Uczniowski reprezentujący klasy I, III Szkoły Podstawowej w Kłaju zakończył dwumiesięczną akcję

„I Ty możesz pomóc Kacprowi”.

Naszą podporą i wielkim sprzymierzeńcem akcji była dyrekcja naszej szkoły i pani pedagog *mgr Marzanna Włodek*.

Akcja obejmowała kilka etapów. Najpierw redagowaliśmy informacje i rozplakatowaliśmy je w wielu miejscach naszej wsi. Zaprojektowaliśmy „cegiełki”, które sprzedawaliśmy początkowo na terenie szkoły. W drukowaniu i kserowaniu wszelkich informacji nieoceniona była nasza sekretarka - pani Maria Zawadzka. Przeprowadziliśmy apel w młodszej grupie wiekowej, na którym przedstawiliśmy plan akcji, prezentowaliśmy przykłady prac na zaplanowany kiermasz.

Kolejnym etapem akcji było roznoszenie puszek i cegiełek po sklepach i instytucjach publicznych. Wśród członków samorządu przeprowadziliśmy akcję „Moje cegiełki Twoimi”, do której przyłączyli się uczniowie głównie klas pierwszych. Wysłaliśmy także apel i informacje o akcji do redakcji gazety „Fakty”, dzwonił do redakcji radia „Wanda”. W obydwóch przypadkach nasz apel pozostał bez echa. Solidnie przygotowaliśmy się do „Kiermaszu Świątecznego”.

Olbrzymią pomoc uzyskaliśmy od dyrekcji, nauczycieli, uczniów i ich rodziców, zaprzyjaźnionego Gimnazjum w Kłaju, za co składamy gorące podziękowania. Wśród uczniów naszej szkoły przeprowadziliśmy „Konkurs dla Komputerowców” na logo kiermaszu. Konkurs ten wygrał **Dariusz Tekieła** z kl. IV b.

W Niedzielę Palmową, ze względu na niesprzyjającą poranną pogodę, kiermasz odbył się tylko na placu przed parafialnym kościołem. W sprzedaży pomagali nam harcerze. Zarobiliśmy **1932,54 zł**.

Przedszkole w Kłaju przekazało nam wiele darów, za co składamy gorące podziękowania. Na ręce Pani prezes Stanisławy Nowak składamy podziękowania pracownikom Piekarni w Kłaju za świąteczne wypieki (baranki i zajączki wielkanocne).

Rodzicom uczniów klas I, III składamy podziękowania za wypieki: baby, babeczki, baranki, za wszelkie dary na kiermasz.

Nauczycielom i uczniom Szkoły Podstawowej w Grodzkovicach dziękujemy za piękne kwiaty wykonane techniką origami.

Z pomocą dyrekcji gimnazjum, nauczycieli, gimnazjalistów i uczniów klasy V b liczyliśmy zarobione pieniądze.

W akcji przeprowadzonej wewnątrz samorządu „Moje cegiełki Twoimi” uzyskaliśmy **1063,95 zł**. Uczniowie wpłacali te pieniądze opiekunowi samorządu za potwierdzeniem.

Warto tu zaznaczyć, że blisko 700 zł uzbierali pierwszoklasiści. Wśród nich na pochwałę zasługuje **Emilia Włodek, Adrianna Kuras, Krzysz Buczek, Bartosz Polak**.

W puszkach uzbieraliśmy następujące kwoty:

Sklep „Delikatesy” w Kłaju 193,80 zł, sklep mięsny Pana Zabdyra: I puszka 212,38 zł, II puszka 85,06 zł, Bank w Kłaju 202,81 zł, Szkoła Podstawowa w Szarowie 203,47 zł Puszki szkolne I puszki 196,52 zł, II puszka 23,71 zł, sklep „Donald” w Dąbrowie 238,83 zł, Ośrodek Zdrowia w Kłaju 60,18 zł, Przedszkole w Dąbrowie 52,61 zł, Księgarnia w Kłaju 72,92 zł, prywatny sklep Odzieżowo-Obuwniczy w Kłaju 28,05 zł, Biblioteka w Kłaju 16,81 zł, Firma Przewozowa BUS I puszka 105,50 zł, II puszka 71,0 zł, Poczta w Kłaju 128,40 zł, Ośrodek Zdrowia w Brzeziu 74,70 zł, puszka zorganizowana przez babcię Izy Kuciel z kl. I a (w szpitalu) 148 zł. W innych puszkach i wpłatach było 56,10 zł. Przekaz p. M. Migdał 100 zł.

Łącznie uzbierano **5267,34 zł**. Na konto Kacpra przed Świątami Wielkanocnymi wpłaciliśmy (po odliczeniu monet uszkodzonych i zniszczonych) 5258,41 zł. Wpłynęły też pieniądze przekazane przez organizacje wielu szkół, które przyłączyły się do naszej akcji. Dziękujemy Szkole Podstawowej w Książnicach, wpłatę w wysokości 125,25 zł dokonaliśmy na oddzielnym przekazie.

To ten niezwykle dar od niezwykle ludzi z naszej gminy. Wszystkim ofiarodawcom i tym, którzy pomogli nam w tej wspaniałej akcji dziękujemy słowami Czesława Miłosa:

**„JEST TAKA CIERPIENIA GRANICA,
ZA KTÓRĄ SIĘ UŚMIECH POGODY ZACZYNA”**

KONCERT CHARYTATYWNY W GRODKOWICACH - POMAGAMY W LECZENIU KACPERKA

3 kwietnia o godz. 18.00 w Pałacu Żeleńskich w Grodkowicach odbył się koncert charytatywny na rzecz 8-letniego Kacpra Tomczaka, ciężko poszkodowanego w wypadku drogowym.

Inicjatorami zorganizowania koncertu byli Marta i Ireneusz Trybulcowie, którzy podjęli się tego zadania współpracując z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kłaju, Zakładem Doświadczalnym IHAR w Grodkowicach oraz Stowarzyszeniem „Dobro Dziecka” z Kłaja.

W części artystycznej wystąpił wybitny aktor teatralny i filmowy Jerzy Trela, który recytował poezję Jana Kochanowskiego przy akompaniamencie lutni, oraz zespół „Camerata Cracovia”, który zaprezentował pieśni, tańce i inne utwory muzyczne z epoki renesansu.

„Camerata Cracovia” w trakcie występu (fot. Piotr Kulpa)

Po występie odbyła się aukcja, którą poprowadzili wspólnie artysta - Ireneusz Trybulec oraz dyrektor ZD IHAR w Grodkowicach - Stanisław Placek wspomagani przez skarbnika gminy - Elżbietę Kuraś i kierownika GOPS - Bogdana Czyża, którzy zajęli się prowadzeniem obsługi finansowej przedsięwzięcia.

Licytowano płyty oraz wspaniałe dzieła sztuki (obrazy, witraże i rękodzieła) przekazane na aukcję zarówno przez uznanych artystów, jak i twórców amatorów.

Swoje prace na aukcję charytatywną przeznaczili min: Bożena Budzińska, Krystyna Chmiel, Stanisław Chmiel, Zofia Marzec, Krystyna Orzechowska, Mirosław Orzechowski, Agnieszka Szczygiel, Anna Zujewska, a płyty Marta i Ireneusz Trybulcowie wraz z Anną Dymną i Jerzym Trelą.

Uczestnicy koncertu po licytacji (fot. Piotr Kulpa)

Na koncercie była obecna głównie publiczność z terenu gminy Kłaj, ale nie tylko.

Przybyła również „mocna grupa” zaproszonych gości z Nowego Sącza, która niezwykle aktywnie uczestniczyła w aukcji.

To właśnie Pan Stefan (pragnący zachować anonimowość biznesmen z Nowego Sącza) najbardziej aktywnie podbijał ceny i wylicytował najcenniejsze przedmioty i dzieła, wprowadzając przy tym do licytacji wiele humorystycznych akcentów. Aukcja odbyła się w doskonałej atmosferze.

Sprzedano większość dzieł i choć chwilami rywalizacja była gorąca uczestnikom na pewno nie zabrakło świetnej zabawy.

Jerzy Trela przyjmując podziękowania po występie (fot. Piotr Kulpa)

Przed i w trakcie koncertu ciężko pracowała grupa wolontariuszy ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z Kłaja, Targowiska i Grodkowic.

Najpierw młodzież ta uporządkowała teren wokół pałacu Żeleńskich oraz jego wnętrze, a w dniu koncertu handlowała wyrobami rękodzielniczymi przekazanymi nieodpłatnie przez niepełnosprawnych twórców amatorów ze Środowskiego Domu Samopomocy w Kłaju oraz rozprowadzała wśród widzów cegiełki na leczenie Kacpra.

Po podliczeniu okazało się, że całkowity dochód z Koncertu wyniósł 3.703 złote. Zważywszy, że frekwencja była niższa niż oczekiwano (rozesłano około 200 zaproszeń, a przybyło niespełna 70 osób) należy uznać ten wynik za zadawalający. Trochę szkoda, że tego dnia pomimo pięknej wiosennej pogody nie przybyli liczniej mieszkańcy i zaproszeni goście.

Wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania koncertu serdecznie dziękujemy, a tych, którzy nie mogli w nim wziąć udziału informujemy, że ewentualne datki na leczenie i rehabilitację Kacpra nadal można przekazywać na specjalne konto, którego numer podajemy poniżej.

Dla Kacpra Tomczaka

73 1600 1013 0002 0011 6070 7001

FORTIS BANK POLSKA S.A. I O KRAKÓW

ul. Wielicka 265

30-663 Kraków

Fundacja „O Zdrowie Dziecka”

*Ireneusz Trybulec
Bogdan Czyż*

ORGANIZATORZY KONCERTU CHARYTATYWNEGO SERDECZNIE DZIĘKUJĄ WSZYSTKIM OSOBOM I FIRMOM, KTÓRE PRZYCZYNIŁY SIĘ DO PRZYGOTOWANIA KONCERTU. BYLI TO:

Dorota Mitoń
Zbigniew Mitoń
Anna Niedziocha
Agnieszka Szczygieł
Iwona Lembicz

Marian Maciejasz
Bogusława Murzyn
Bogusław Murzyn
Łukasz Lany
Krzysztof Wróbel

Adrianna Szewczyk
Maria Szewczyk
Elżbieta Kuraś
Przemysław Szczygieł
Lucjan Szczygieł

Karolina Piwowar
Paulina Migdał
Szymon Murzyn
Zofia Marzec
Rodzice i krewni Kacpra

MŁODZIEŻ Z GIMNAZJUM W TARGOWISKU (KLASY: I, II, III):

Katarzyna Piwowar
Magda Wojas
Justyna Zawadzka
Justyna Wnęk
Agnieszka Marzec
Anna Chojnacka

Justyna Chojnacka
Paulina Chojnacka (Kłaj)
Adrian Życzynski
Mariusz Grochowina
Krzysztof Marcisz
Jakub Stryszowski

Mateusz Marzec
Krzysztof Kluza
Marcin Nawrocki
Konrad Dziedzic
Mateusz Świętek
Patrik Fortuna

Artur Kmieć
Maciej Stabrawa
Paweł Czerczak
Marcin Raczką
Daniel Słodki

MŁODZIEŻ ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ W GRODKOWICACH (KLASY: V, VI)

Krzysztof Długosz
Bohdan Pilch
Maria Pilch

Paulina Gaj
Ada Rał
Szymon Turecki

Krzysztof Klimczak
Sebastian Lach
Daria Raszkiewicz

Aldona Wlazło
Jarosław Zawadzki
Sylvia Robak
Mateusz Poniewarz

Harczerze ze Szkoły Podstawowej w Kłaju.

Sponsor plakatów i zaproszeń: TOPPRESS Tomasz Sikora, Piotr Kruszyna (Wieliczka)

Sponsor kwiatów do wystroju sali: Marek Wojcieszko Przeds. Usługowo-Handlowe (Wieliczka)
Kwiaciarnia Kłaj Centrum

Fotografie z koncertu wykonał i nieodpłatnie przekazał: Piotr Kulpa

GDY MIGDAŁ PRZESTAJE CHRONIĆ

Jeżeli zauważymy, że dziecko chodzi z otwartymi ustami, chrapie lub „świszczy” w nocy - sprawdźmy, czy jego trzeci migdał nie jest powiększony.

Migdały pełnią rolę obronną - chronią płuca i inne narządy klatki piersiowej przed infekcjami. I właśnie częste infekcje mogą spowodować, że trzeci migdał rozrośnie się. Podobnie może się stać przy chorobach zakaźnych: szkarlatynie, odrze, krztuścu. Mówi się też o dziedzicznej skłonności do przerostu.

Rozrost trzeciego migdała następuje u około 20% dzieci. W ósmym roku życia migdał zaczyna się obkurczać, zanika w okresie pokwitania. Przerośnięty, stanowi mechaniczną barierę podczas oddychania: dziecko ma otwarte usta, chrapie, występuje bezdech, sen jest niespokojny. Jego rozrost powoduje zaburzenie mowy - nosowanie zamknięte - związane z brakiem drożności nosa. Pogorszenie się słuchu następuje wskutek ostrych lub przewlekłych stanów nieżytych trąbek słuchowych, gdyż trzeci migdał uciska na ich ujście. Zauważalna jest też skłonność dziecka do stanów zapalnych uszu. Dziecko zachowuje się niespokojnie, z trudem koncentruje się, jest blade, może wystąpić obrzęk górnej wargi. Praca korekcyjna z dzieckiem jest uzależniona od postępowania medycznego. Dziecko zazwyczaj trafia od pediatry do laryngologa lub alergologa (badania na uczulenie na alergeny w powietrzu: pyłki roślin, roztocza kurzu domowego, sierść zwierząt, nikotyna). Jeśli dolegliwości dziecka mają podłoże alergiczne ogranicza się kontakt z uczulającymi substancjami, stosuje się leczenie klimatyczne i środki wzmacniające odporność. Laryngolog zaleca leki obkurczające, gdy migdał nie jest zbyt przerośnięty, albo zabieg operacyjny. Na badanie laryngologiczne dzieci z reguły reagują niepokojem, płaczem, czasem agresją. Warto więc by rodzice szukali laryngologa, który nie boi się badać dzieci i sprawnie oceni stan migdała i uszu.

Po zabiegu operacyjnym i kontrolach stanu uszu pomoc dziecku nie kończy się. Oddychanie, spanie z otwartą buzią, często powoduje u dzieci wady zgryzu. Konieczna jest kontrola u ortodonta. Pozostaje także nawyk trzymania niedomkniętych ust, nieumiejętność właściwego oddychania.

Zalecane są ćwiczenia oddechowe, picie przez rurkę itp. Konieczne jest częste przypominanie dziecku przez rodziców, by domykało usta. Zdarza się, że źle usunięta tkanka powoduje, iż migdał odrasta (częściej wtedy, gdy zabieg operacyjny nastąpił u bardzo małego dziecka). Z kolei nie usunięcie zbyt rozrośniętego migdała powoduje osłabienie słuchu, zapalenie zatok, infekcje górnych dróg oddechowych, bezdech senny.

Rozwój takiego dziecka jest spowolniony, osiąga ono słabsze wyniki w nauce, a z powodu niedotlenienia jest nadrużliwe i szybko się męczy.

Dlatego tak ważna jest szybka reakcja rodziców na pierwsze objawy spowodowane przez rozwinęty trzeci migdał.

Elżbieta Kawa

Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna
w Kłaju

**Do wszystkich osób
niepełnosprawnych !!!**

Potrzebujesz informacji o tym jak:

- pozyskać środki z funduszu **PEFRON**,
- wybrać się na turnus rehabilitacyjny,
- skorzystać z aktualnych funduszy pomocowych i programów wsparcia,
- uzyskać pomoc w likwidacji barier architektonicznych.

**Radą posłuży Ci Punkt Konsultacyjny
mieszczący się w Urzędzie Gminy
w Kłaju czynny:**

w środy i piątki w godz. 10-12.

Otwarcie już 1 czerwca 2004 !!!

Zapraszamy !!!

Konsultant :
Dorota Orpiszewska

XXVIII
WOJEWÓDZKI KONKURS
KAPEL
INSTRUMENTALISTÓW
ŚPIEWAKÓW
I GAWĘDZIARZY LUDOWYCH
22 maja 2004 r.

30 LAT
DZIAŁALNOŚCI GRUPY
ŚPIEWACZEJ I ZESPOŁU
FOLKLORYSTYCZNEGO
„TARGOWISKO”
23 maja 2004 r.

„WSTAŻKA KRAKOWSKA 2004”

Urząd Gminy w Kłaju, Małopolski Instytut Kultury w Krakowie, oraz Koło Gospodyń Wiejskich, Rada Sołecka i Ludowy Klub Sportowy „Targowianka” są współorganizatorami dwudniowego przedsięwzięcia artystycznego o zasięgu regionalnym.

22 maja 2004.

1. W godzinach: 12.00 14.00 odbędzie się uroczysta sesja Rady Gminy Kłaj. W trakcie obrad zostanie dokonane podsumowanie osiągnięć artystycznych działaczy i zespołów w zakresie kultury ludowej na terenie naszej gminy, ich uhonorowanie i wyróżnienie jako dowód uznania władz gminy dla tych osób.
  2. Od godziny 15.00 w Wiejskim Domu Kultury w Targowisku odbędzie się koncert finałowy zespołów, kapel, instrumentalistów i śpiewaków uczestników przeglądów rejonowych jako eliminacje do konkursu ogólnopolskiego w tym zakresie, który odbędzie się w dniu 30 maja 2004 roku w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.
- Łącznie w konkursie uczestniczyć będzie 25 - 30 zespołów i grup śpiewaczych (około 300 350 osób), prezentujących osiągnięcia artystyczne z terenu całego województwa małopolskiego.

Po zakończeniu części oficjalnej od godziny 19.30, odbędzie się festyn ludowy.

23 maja 2004 roku.

1. Godzina 13.00 14.30 : -Warsztaty tematyczne edukacja w szkole w trosce o nasze dziedzictwo kulturowe edukacja regionalna,
2. Godzina 15.00 - Otwarcie obchodów jubileuszu 30-lecia działalności grupy śpiewaczej i zespołu folklorystycznego.

Głównymi elementami programu będą:

- ✓ Przedstawienie krótkiego rysu historycznego działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Targowisku i grupy śpiewaczej projekcja zdjęć i dokumentów przy użyciu środków multimedialnych,
- ✓ Odtworzenie fragmentów filmu „Wesele krakowskie” nagranych w 1984 roku przy udziale zespołu folklorystycznego „Targowisko” przez OTV Kraków,
- ✓ Występ zespołu tanecznego Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie „KRAKUS”,
- ✓ Widowisko folklorystyczne, pt: „Targowskie chrzciny”, w wykonaniu Koła Gospodyń Wiejskich w Targowisku.

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW DO UDZIAŁU W UROCZYSTOŚCIACH I WSPÓLNEGO ŚWIĘTOWANIA

Antoni JACKIEWICZ
Koordynator z ramienia Organizatorów

DLACZEGO WARTO ODWIEDZIĆ SKALKĘ?

21 IV 2004 uczniowie Szkoły Podstawowej w Brzeziu pojechali na Skalkę.

Dlaczego warto odwiedzić to miejsce?

Skalka jest przede wszystkim związana z postacią biskupa Stanisława ze Szczepanowa. To tu 11 kwietnia 1079 roku rozegrał się dramat. Król Bolesław Śmiały urażony napomnieniami biskupa, wysłał swego siepacza, a ten uderzeniami miecza zabił biskupa odprawiającego mszę świętą. Miało to miejsce w lewej nawie obecnego kościoła, gdzie wówczas znajdował się ołtarz główny. (W wyniku ekspertyzy przeprowadzonej w 1963 roku przez specjalistów medycyny sądowej, okazało się, że głowa św. Stanisława została poraniona siedmioma cięciami miecza).

A oto jak nasz wybitny poeta i dramaturg Stanisław Wyspiański wyraził tragedię władcy i biskupa: „Walczyły dwa duchy o rzeczy wielkie. Krew została na rękach i szatach królewskiego zabójcy. Mieczem tęższy był król. Śmierć Stanisława uczyniła zeń wyższego nad króla. Urósł śmiercią...”

Ciało Stanisława poćwiartowano i wrzucono do sadzawki

obok kościoła, na żer dla ptactwa „by nikt nie wiedział, czci nie oddawał, zapomniał, pacierza nie mówił”. Ale ptaki, choć głodne, nie dotknęły świętych relikwii.

Do dziś na Skalce przechowywane są fragmenty drzewa zboczonego krwią, na którym ćwiartowano biskupa.

Doczesne szczątki świętego zostały przeniesione na Wawel i spoczywają tam do dziś.

W 1253 roku papież Innocenty IV dokonał w Asyżu kanonizacji biskupa Stanisława, a Ten stał się patronem jedności narodowej, ładu moralnego, obrońcą godności rodziny, a szczególnie kobiety.

Ale Skalka to nie tylko sanktuarium męczeństwa św. Stanisława. Są tu groby m.in. Jana Długosza autora Roczników czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego; Stanisława Wyspiańskiego wszechstronnego artysty zwanego polskim Leonardo da Vinci; Karola Szymanowskiego wybitnego muzyka i wielu, wielu innych. Skalka stała się więc nekropolią najwybitniejszych synów Polski.

Na podstawie Informatora Pielgrzyma opracowały:

Agata Smoter
i Krystyna Wyporek

UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „ALFA” ZAPRASZA NA GMINNY DZIEŃ DZIECKA- DĄBROWA, 5 CZERWCA 2004

PROGRAM:

1. Turniej piłki ręcznej chłopców — hala sportowa w Szarowie godz. 9.00.
2. Indywidualny wyścig rowerowy na czas w następujących kategoriach wiekowych
A) chłopcy / dziewczęta klasa III i IV Szkoła Podstawowa
B) chłopcy / dziewczęta klasa V i VI Szkoła Podstawowa
C) chłopcy / dziewczęta Gimnazjum.
Godz. 10.00 zbiórka na boisku LKS ZRYW (zgłoszenia bezpośrednio przed startem).
3. Turniej piłki siatkowej dziewcząt — godz. 14.00 Plac WDK w Dąbrowie.
4. Gry i zabawy dla dzieci — Plac WDK w Dąbrowie
- szansa na sukces
- konkurs rysunkowy
- strzały do bramki
- zabawa dla dzieci
5. Loteria fantowa – fantastyczne nagrody (3 rowery górskie, hulajnoga, sprzęt sportowy, książki).
6. Koncert Zespołu Rockowego — Goblin Market Kraków – fantastyczny, czadowy występ dla młodzieży starszej godz. 19.00.
7. Całonocna zabawa dla dorosłych — gra zespół „CZAR”.

Mamo, tato nie przegap.

Przyjdź ze swoim dzieckiem 5 czerwca na plac WDK w Dąbrowie — atrakcyjne nagrody czekają!!!!.

Organizatorzy UKS ALFA

PODRÓŻE W CZASOPRZESTRZENI GMINY KŁAJ.

Koleje żelazne wielkie dobrodziejstwo XIX wieku.

Rano 10 listopada 1854 roku mieszkańcy Wiednia mogli przeczytać w gazecie "Wiener Zeitung", że rząd austriacki zamierza udzielić koncesji na budowę drogi żelaznej z Krakowa do Przemyśla. Informacja ta specjalnie nie zainteresowała mieszkańców Wiednia, tym bardziej, że zapóźniona gospodarczo Galicja, w stolicy cesarstwa traktowana była po macoszemu - niewielu wiedeńców wiedziało też, gdzie znajduje się - ta dziwna Galicja.

Tymczasem w Krakowie już w 1840 roku czyniono pierwsze starania o włączenie miasta [Kraków był wtedy Wolnym Miastem] do sieci kolejowej sąsiadujących państw. Cztery lata później podpisano umowę z przedsiębiorcami z Wrocławia i utworzono "Towarzystwo Drogi Żelaznej Krakowsko-Górnośląskiej". Zamiar ten wywołał sprzeciw rządu austriackiego, który planował zbudowanie kolei z Wiednia do Bochni przez Podgórze. Dzisiejsza dzielnica Krakowa była wówczas oddzielnym miastem i terytorialnie przynależała do Austrii. Krakowianie nie ustąpili jednak i już w roku 1847 otwarto linię kolejową łączącą Kraków ze Śląskiem. Z budową kolei na wschód trzeba było jeszcze poczekać kilka lat, gdyż zarówno zwolennicy jak i przeciwnicy prześcigali się w argumentacji. Prawdopodobnie sól wielicko-bocheńska przesądziła o tym, że północne krańce Galicji otrzymają jednak połączenie z Wiedniem i dalej z wybrzeżem Morza Śródziemnego. Nasi przodkowie zamieszkujący tereny obecnej Gminy Kłaj w XIX w. zbytnio nie przejmowali się stanem ówczesnych traktów komunikacyjnych, te zaś wołały o pomstę do Nieba. Nikt też nie naprawiał tych dróg. Podróżowano bardzo prymitywnie, wierzchem, konno, furmanką, lub pieszo. Fatalny stan dróg i równoczesny rozwój przemysłu spowodował iż dystrybucja surowców i produktów mocno szwankowała. Wybawieniem, więc stała się decyzja o budowie linii kolejowej, która stać się miała najważniejszą arterią komunikacyjną Galicji i Lodomerii. Tuż za Puszczą Niepołomicką, na północ od dzisiejszych gmin Niepołomice i Kłaj miało swój początek jedno z największych państw ówczesnego świata - Cesarstwo Rosji, obejmujące swym zasięgiem część Ameryki [Alaska należała wtedy jeszcze do Rosji].

Budowa linii kolejowej kilkanaście kilometrów od tego państwa była pewnym ryzykiem, nie mniej jednak to tutaj najłatwiej było zlokalizować trasę kolejową, gdyż Kotlina Sandomierska ma płaskie ukształtowanie, przez co koszty budowy były mniejsze niż na Pogórzu Karpackim. Przysłowiowym gwoździem przesadzającym budowę kolei stała się wojna na Krymie, która poróżniła Rosję i Turcję. Austria zaniepokojona konfliktem pragnie stworzyć sobie warunki szybkiego przetrwania wojska i sprzętu na wypadek rozszerzenia się konfliktu - budowa kolei wydaje się najlepszym rozwiązaniem.

Prace przebiegają szybko, gdyż czas nagli, przy budowie odcinka Kraków- Bochnia- Brzesko wykorzystuje się nie tylko robotników, ale również wojsko. Kilka tysięcy żołnierzy w oparciu o drewno pozyskiwane z puszczy przygotowuje podkłady drewniane. Wiele odcinków wymaga wykonania nasypów, gdyż teren jest podmokły. Zawrotne tempo budowy musiało odbić się na jakości wykonywanych robót. Wszystkie mosty budowane są z drewna, co z jednej strony przyspiesza pracę, ale wymaga w późniejszych latach licznych remontów i w konsekwencji musi doprowadzić do ich przeróbek. Budując kolej nie zapomniano o odgałęzieniach do Wieliczki [po białe złoto], oraz do Niepołomic [tu znajdował się port rzeczny]. Po niespełna 3 latach pracy w lutym 1856 roku doprowadzono szczęśliwie trakt kolejowy do Dębicy. Nie zaprzestano prac tylko na tym połączeniu i w następnych latach posuwano się dalej na wschód, aby we wrześniu 1861 roku dotrzeć do Lwowa. Kolej "Arcyksięcia Karola Ludwika" - taką nazwę nadano trasie - stała się chlubą Galicji i motorem rozwoju ekonomicznego. Od tego czasu "żelazne rumaki" ciągnąc wagony rozpoczęły regularne połączenia między miastami Galicji i Lodomerii.

W roku 1866 z Krakowa o godz. 10 min. 30 wyjeżdżał pociąg na wschód, aby o 16 min. 43 przybyć do Przemyśla, a o godz. 20 min. 36 do Lwowa. Wieczorem wyjazd z Krakowa następował o godz. 20 min. 30. we Lwowie pociąg meldował się rano o 8 min. 29. Czyniono starania by linię kolejową przedłużyć dalej na wschód. Leon Sapiecha, działacz i polityk galicyjski starał się nawet o kredyty w Anglii na budowę kolei do Morza Czarnego, dalej do Chin i Indii, gdyż wtedy - jak dowodził - prowadziła najkrótsza droga z Londynu do największej kolonii brytyjskiej w Azji - Indii. Droga morska, choć dłuższa okazała się tańsza, więc Anglicy zignorowali temat.

Dla nas, społeczności żyjących w bliskim sąsiedztwie tej linii, istnienie jej możemy nazwać dobrodziejstwem. Nikogo chyba nie trzeba przekonywać, iż rozwój obszarów leżących przy "torze" następował szybciej niż terenów znacznie oddalonych od traktu kolejowego. Przy liniach kolejowych lokalizowano nowe fabryki i zakłady, wzrastała gęstość zaludnienia, ceny nieruchomości szły w górę, jednym słowem tętniło życie gospodarcze. Istniejąca już kilkadziesiąt lat temu [wówczas jedyna] możliwość dojazdu do dużych miast, pozwoliła ludziom znaleźć pracę. Wielu znalazło pracę bezpośrednio na kolei. Zresztą tradycje kolejarские do dziś są chlubą wielu rodzin naszej gminy. Wszystko to doprowadziło do bogacenia się społeczeństwa. Dzisiaj, gdy rola kolei bardzo zmalała szczególnie w odniesieniu do przewozów pasażerów, trochę z niechęcią patrzymy na linię kolejową i jej otoczenie. Pozostały obskurne stacje kolejowe, niedokończona inwestycja, jak np. niedokończona poczekalnia w Kłaju. Wydaje się, że kolej przegrała z wszechobecnymi busikami, gdzieś zatarły się obrazy z nieodległej przeszłości, gdy widziało się tłumy ludzi maszerujących rano na stację i powracających do domów późnym popołudniem. Wierzę, że to tylko przejściowe kłopoty- przyjdą inne czasy i zapewne kolej trochę w innej formie, ale wróci do łask. Przecież szum przejeżdżającego pociągu, czy nawet odgłos tłukących się niemiłosiernie towarowych wagonów od prawie 150 lat towarzyszy nam wszystkim.

Nostalgia napawa fakt, że nie usłyszymy już sapania lokomotywy, charakterystycznego gwizdu na dźwięk którego nastawiano zegarki, nie zobaczymy kłębiącej się pary- ta epoka minęła już bezpowrotnie i chociaż postęp jest nieubłagany, tego naprawdę szkoda.

Wojciech Smoter

PS. Za miesiąc o jakże innej linii kolejowej, tętniącej życiem, wręcz „kwitnącej” Magistrali Transsyberyjskiej, którą było nam dane przejechać wraz z kilkoma uczniami kilka miesięcy temu.

SIEĆ WENUS-NET

oferuje
**STAŁY DOSTĘP
DO
INTERNETU**

- abonament miesięczny **45 zł**
- koszt instalacji **200-400 zł**

Kontakt tel: 601 69 87 92

PUNKT APTECZNY **ELEONORA RAWSKA**

BRZEZIE 79

(w Wiejskim Domu Kultury)

to dobrze zaopatrzony punkt,
w którym pacjenci mogą zasięgnąć
fachowej porady medycznej
Farmaceuta cierpliwie wysłucha, doradzi
i udzieli niezbędnych wskazówek.

Punkt apteczny jest czynny:

Pon - pt: 8.00 - 18.00, Sob: 8.00 - 13.00

**REALIZUJEMY
RECEPTY
LEKARSKIE**

***Serdecznie zapraszamy
mgr farm. Eleonora Rawska***

DR JAN GRZYWACZ

On się nadaje
do Parlamentu Europejskiego!

♦ ***Nauczyciel Gimnazjum
w Kłaju***

♦ ***Radny Królewsko-Górniczego
miasta Bochnia***

♦ ***Tłumacz przysięgły języka niemieckiego***

